

Els pretendents de la ratolina

text: David Nel·lo

En un camp d'avellaners, als afores de Reus, hi vivia una família de ratolins. No eren famosos, no ballaven, ni recitaven poemes ni tocaven cap instrument. No sortien mai a les notícies de la televisió, a la ciutat ningú no els coneixia. Això sí, els pares adoraven la filla, que es deia Cueta, perquè la seva cua era llarga i fina. La família de ratolins feia la viu-viu, rosegaven avellanes i tot allò que trobaven pels voltants, i quan s'acostava el gos del pagès o veien un esparver o qualsevol au nocturna que volava per sobre el camp, corrien a refugiar-se al seu cau.

Un dia, al començament d'aquesta història, el Pare ratolí es va quedar contemplant la seva filla i va dir a la Mare ratolina:

–T'has fixat en la nostra filleta, com ha crescut i que bonica que s'ha fet? Guaita quin pelatge que sembla el color de la mel...

–I la cua, llarga i rosa, que és un encant –va afegir la Mare ratolina.

Va ser en aquell moment que els pares van decidir que havia arribat l'hora de casar la filla, perquè en això aquella família era molt tradicional i volien ser ells els que escollissin el marit de la filla.

Però el que els pares no sabien és que la Cueta ja tenia un pretendent i que n'estava bojament enamorada. Era un ratolí que es deia Magí i vivia sota d'un garrofer, no gaire lluny del camp d'avellanes. Sovint, el Magí i la Cueta es trobaven a mig camí dels seus caus, quan amb prou feines havia sortit el sol, i feien bones passejades pel camp mentre planejaven el seu futur. Quan la Cueta va esmentar el nom del Magí, els seus pares no van ni voler-ne sentir parlar.

–Aquell és un baliga-balaga –va dir la Mare ratolina.

–És un ratolí sense ofici ni benefici i s'acontenta amb qualsevol cosa –va afirmar el Pare ratolí, i després va afegir–: Mira, Cueta, nosaltres volem que tinguis un marit que faci dir sí senyor. Ha de ser algú important, no un pelacanyes com el tal Magí.

–El teu pare té raó. Volem casar-te amb l'ésser més poderós de la Terra.

–Ostres! –va dir la Cueta en sentir allò. Perquè ella, per més que s'estimava el Magí en deliri, ja sabia que ell no era l'ésser més poderós de la Terra.

Però no hi va haver res a fer, els pares van foragitar el Magí i li van dir que no el volien veure fent la rosca a la seva filla, i ell, pobret, va marxar amb la cua entre cames. La Cueta, per la seva part, es va quedar tota pansida i fins i tot el pelatge que sempre era tan llustrós va començar a perdre brillantor i semblava que hagués emmalaltit.

Però els pares ratolins estaven massa enfeinat buscant-li marit i ni se'n van adonar. El Pare ratolí va mirar al seu voltant i es va fixar en el Sol, que a aquella hora del migdia resplendia, era imponent i tot ho dominava amb els seus rajos engegadors.

–Ja ho tinc! La Cueta es casarà amb el Sol. És gràcies a ell que el món és món, que tot creix i floreix, és gràcies a ell que nosaltres podem menjar i no tenir fred.

Dit i fet, el Pare ratolí va estirar el coll tant com va poder i va preguntar cridant al Sol si voldria casar-se amb la seva filla. Però abans li calia saber si era tan poderós com deien.

–Voleu saber si sóc poderós? –va udolar el Sol des de dalt–. No ho dubteu ni un instant. Vet aquí les meves raons.

Cançó del Sol

Sóc jo qui comença el dia, un punt roig a l'horitzó,
a poc a poc pel cel m'enfilo, sóc el rei astre de debò.

Els meus rajos, com dits llarguíssims, s'escampen pertot arreu,
toquen masos, palaus i cases, molts de prats i algun conreu.
Al pic del migdia escalfa, torro i brillo, sóc el déu de la claror.
Més tard afluixo i em vaig amorosint, no em cal tant de braó.

Quan ve l'hora del capvespre, jo també he d'anar a dormir,
però en el moment de la posta, fins al final he de lluir.

Sol, solet, vine'm a veure, tot em diuen a l'hivern.
Mes a l'estiu tots em defugen, i criden que sóc l'infern.
Fredolics i calorosos, mai no es posaran d'acord,
però una cosa és certa, jo sóc l'astre pur com l'or.

El Sol va dir que es casaria amb la Cueta de bon grat, però aleshores a la Mare ratolina li van agafar els dubtes.

–Pregunta-li si de debò és l'ésser més poderós de la Terra –va demanar la Mare al seu marit.

El Sol, que ja havia sentit la Mare ratolina, va enrogir i amb un somriure va admetre:

–Bé, us he de confessar que el Núvol de Pluja és més poderós que jo. Perquè quan el Núvol cobreix el cel, em deixa invisible i no serveixo per a gran cosa.

I fins i tot mentre el Sol parlava, el Núvol de Pluja va avançar pel cel i el va tapar del tot.

–Si és així –va cridar ben fort el Pare ratolí, per tal que el Sol el sentís–, em sap greu però no pots casar-te amb la nostra filla.

Després es va girar cap al Núvol de la Pluja i li va oferir la pota de la Cueta. Però abans que el Núvol li respongués, va voler estar segur que ell era l'ésser més poderós de la Terra.

–Vejam, quines són les teves credencials! –va dir exigent el Pare ratolí.

Cançó del Núvol de la Pluja

Com un buc immens
navego pel cel.
Tapo el Sol,
com si portés vel.
Quan vull, quan vull,
descarrego el xàfec
Ja plou, ja plou,
manoi! quin bon tràfec.

Xip-xap, xip-xap,
plou a bots i barrals.
Xip-xap, xip-xap,
mullem els pardals.

Tronades, llampecs són els meus grans amics.
Plegats deixem xops
els pobres i els rics.
Plugeta, plugim, gotellada o aiguat,
no, corris, no corris, que ja t'he amarat!

Xip-xap, xip-xap,
plou a bot i barrals.
Xip-xap, xip-xap,
Mullem els pardals.

Vigila, no badis, faig un bon sarau,
això és un diluvi, és un gran cacau!
Calamarsa, ruixada, aiguanau, ramitxó...
Sense paraigües serà molt pitjor.

Xip-xap, xip-xap
plou a bot i barrals.
Xip-xap, xip-xap,
Mullem els pardals.

I si el temps amaina, me'n vaig tot volant
Per fer les riuades a terres de llevant.
La gran barrumbada em surt del melic
Sóc com una aixeta
i omplo el dic.

Per demostrar el seu poder, el Núvol de Pluja havia deixat anar un xàfec damunt del camp d'avellaners que déu n'hi do. La Mare ratolina, el Pare ratolí i la seva filla anaven xops de la punta dels bigotis fins a la punta de la cua. La ratolina Cueta va pensar que si s'havia de casar amb aquell nuvolot antipàtic es moriria de pena. Tot el dia hauria d'entomar aquelles galledes de pluja insuportable. No, de cap manera! Per això, aquest cop va ser ella la que va atrevir-se a preguntar:

–Escolti'm, senyor Núvol de Pluja, així que vostè és l'ésser més poderós de la Terra?

El Núvol va trigar una mica a contestar, i quan ho va fer, va parlar a contracor:

–No, he de confessar que el Vent és més poderós que jo, perquè quan ell bufa, m'empeny, em dissipa i jo em quedo en un no-res i ell es fa l'amo del cel.

–En aquest cas, Núvol de Pluja –va intervenir el Pare ratolí–, és evident que tu no pots casar-te amb la Cueta.

Com per corroborar les paraules del Núvol de Pluja, en aquell instant el Vent va bufar com un boig, va espargir el Núvol i va deixar un cel serè, d'un blau blavíssim.

Cançó del Vent

Tramuntana, gregal i llevant
del nord i de l'est van brufolant.

Xaloc, migjorn llebeig o garbí
alcen faldilles de bon matí.

I el mestral, el cerç i el ponent,
gronxen els arbres del terratinent.

Voleu barrets, peteu finestres.
Pugeu estels, si sou prou destres.

El vendaval que tot s'ho enduu,
si no vigiles, volaràs tu!

El Pare ratolí, que s'havia deixat captivar per les explicacions del Vent, va dir:

–Senyor Vent, m'has convençut. Et concedeixo la meua filla Cueta per muller. Ja veig que tots dos sereu una parella que fareu goig. Ella tan fina i tu tan bufat, causareu sensació. Aneu on aneu, tothom es fixarà en vosaltres.

Però la Mare ratolina, que era més malfiada que el seu marit, va cridar:

–Ep, alto, que jo no he donat pas el meu consentiment! Abans que res, senyor Vent, ens has de prometre que ets l'ésser més poderós de la Terra. I si aquest no és el cas, ja et pots treure del cap el casament amb la Cueta.

El Vent va deixar anar un sospir que va posar la pell de gallina de tota la família de ratolins i va sacsejar les branques dels avellaners.

–Ai, Mare ratolina, que m'has vist el llautó! –va dir mig avergonyit el Vent–. Ja m'agradaria, ja, ser el més poderós de la Terra, però resulta que n'hi ha que ho són més que jo. Veieu aquell marge que limita el camp, allí baix, doncs encara que no ho sembli ell és més fort que jo. Per més que bufi i rebufi, no aconsegueixo que es mogui ni un mil·límetre, i no hi ha res a fer. Ell em guanya.

La Cueta, que per un moment s'havia imaginat una vida al costat del Vent, tot el sant dia despentinada i feta un fàstic, va respirar més alleugida.

–L'heu sentit, oi, papes? –va dir–. Ho ha confessat ell mateix, no és el més poderós de la Terra i per tant no m'hi puc pas casar.

–D'acord, Cueta, tens raó. Però anem a fer una mirada a aquest marge famós. Em penso que és la mar d'atractiu.

Els pares ratolins i la filla van córrer entremig dels rostolls del camp fins que van ser a tocar del marge. Era d'aquells de pedra seca i el devien haver aixecat en temps immemorials. La Cueta se'l va mirar, de punta a punta i va pensar que no li faria gens d'il·lusió d'estar casada amb una cosa tan difícil d'abraçar o de besar. Quines vetllades més ensopides i fredes passaria al costat d'aquell munt de pedra immòbil... Però el marge, que havia parat l'orella hi havia sentit la conversa entre els ratolins i el Vent, de seguida es va afanyar a cantar les pròpies excel·lències, per veure si així aconseguiria conquistar el cor de la Cueta.

Cançó del marge

Sóc fort, sóc de pedra picada.
Damunt meu s'hi asseu la mainada.

De debò, sóc molt ben parit.
Ratolina, seré el teu marit?

Ni el Sol ni el Vent no em fan mal,
ni la Pluja, ni menys la destrat.

De debò, sóc molt ben parit.
Ratolina, seré el teu marit?

Del camp jo en sóc el guardià
i no deixo que fugi el bestiar.

De debò, sóc molt ben parit.
Ratolina, seré el teu marit?

Les formigues em fan pessigolles.
Quan n'és temps, em visiten a colles.

De debò, sóc molt ben parit.
Ratolina, seré el teu marit?

Els ocells m'hi amaguen els ous
perquè no els hi trenquin els bous.

De debò, sóc molt ben parit.
Ratolina, seré el teu marit?

Sóc de pedra pro molt comprensiu.
T'ho prometo, no sóc gens esquiu.

De debò, sóc molt ben parit.
Ratolina, seré el teu marit?

La Cueta, que ja es veia maridada amb aquell marge, tan insistent i tan poc càlid, va alçar el morret cap al seu pretendent de pedra, va arrufar els bigotis i va dir:

–Senyor Marge, què vostè és un tipus sòlid, no en tinc cap dubte. És el dur de la pel·lícula, com si diguéssim.

Davant d'aquella brometa, el Marge va riure, tot cofoi, i va pensar que aquella ratolineta, a més a més de ser tan bonica, tenia un gran sentit de l'humor. Però tot seguit, la Cueta, va prosseguir i al final li va fer la pregunta compromesa:

–Ara bé, ja sap, senyor Marge, que els meus pares posen per condició que qui es casi amb mi haurà de ser el més poderós de la Terra. Vostè ho és?

En sentir l'exigència tan directa, el Marge es va quedar de pedra i no va saber què respondre durant un parell de minuts. Després va tossir i va fer veure que no havia sentit la pregunta de la Cueta. Aleshores la Mare ratolina l'hi va repetir:

–Ja ha sentit la meva filla, senyor Marge. És vostè l'ésser més poderós de la Terra?

–No, no ho sóc. Veieu aquell ase que està lligat amb una corda, en aquell racó del camp? Doncs ell és més fort que jo, perquè quan vol se m'atansa i em clava coça rere coça. I de tantes com me'n clava, jo em vaig desfent de mica en mica. I arribarà un dia en què, si l'ase no s'atura, em desfaré a bocins, i no seré més que un terregall damunt del camp.

–Em sap greu, Marge, però en aquest cas no ets un candidat digne d'esposar la meva filla – va sentenciar el Pare ratolí.

Mentrestant l'ase va estirar la corda amb què estava lligat i es va acostar a la família de ratolins tant com va poder.

–Hola, hola! –va bramar entusiasmat per fer-se notar–. He sentit aquesta conversa tan interessant que heu tingut amb el pobre Marge. I dic pobre perquè ja sé que és més aviat pesat, en canvi ell es creu un bon partit. Entenc que vosaltres voleu el millor marit per a la vostra filla Cueta i vet aquí que esteu de sort perquè em teniu a mi. D'ases tan eixerits i atractius com jo n'hi ha ben pocs, i es dona el cas que jo visc al mateix camp que vosaltres. Què més podríeu desitjar? Permeteu-me, però, que us acabi de convèncer amb els meus brams. I dit això, l'ase es va posar a cantar.

Cançó de l'ase

Els grans pianistes, amb obres de Brahms, obtenen la fama.
I brams faig jo, pel nen i la nena, pel papa i la mama.

N'hi ha que m'insulten, burro, tros d'ase, que sóc un cretí.
Pro de la contrada jo sóc el més llest, pregunteu-m'ho a mi.

No vaig anar a escola, no vaig tenir mestre, ni tampoc medalla,
però sé fer poemes i alguna rondalla, i mentre jo bramo, ningú no badalla.

Voleu orelles que facin més goig que les orelles de l'ase?
Peludes i llargues, són el meu orgull, i el de tota la casa.

Senyors ratolins: jo bramo, tu brames, ell brama...
Sé conjugar els verbs com el cavaller i la dama.

No voldríeu, doncs, que la vostra filla es casés amb mi?
Jo que canto i ballo, que sumo i resto, que sóc tan bon fadrí!

Després de la cançó de l'ase a la Cueta se li van escapar les llàgrimes. Com era possible que aquell burro tingués la barra dir tantes imbecil·litats? Allò ja passava de la ratlla. Si les coses continuaven així, es ficaria al cau i no en sortiria mai més de la seva vida. N'estava tipa d'aquells pretendents creguts que només eren una colla ximples o de fatxendes. Però els pares ratolins sí que havien quedat impressionats.

—Ja veig que ets molt esparpillat —va dir el Pare ratolí—. I no em sabrà gens de greu tenir-te com a gendre.

—Això mateix —va dir la Mare ratolina—. Els altres ratolins de la contrada es moriran d'enveja quan sàpiguen que hem casat la nostra filla adorada amb l'ésser més poderós de la Terra.

En sentir allò, l'Ase va deixar anar un parell de brams.

—Ep, un moment... és que potser no us havia entès bé —va dir—. Així que per poder-me casar amb la Cueta he de ser el més poderós de la Terra?

—És clar que sí! —va dir el Pare ratolí.

—Que no ens has sentit? —va afegir la mare—. Que ets burro o què?

—Em temo que hi ha hagut un petit malentès —va disculpar-se l'Ase—. En realitat, aquesta corda que em té lligat al garrofer és més poderosa que jo. Em té subjecta i no em deixa escapar ni allunyar-me del camp. Tant que m'agradaria, de vegades...

—Uf, que bé! —va dir molt fluixet la Cueta.

Aleshores els pares ratolins van centrar tota la seva atenció en la corda que lligava l'Ase. Era una d'aquelles cordes d'espart ben trenada, forta, resistent, una samuga com les que venien a cal Carbonell, al carrer Jesús. Aquell ronsal semblava un pretendent molt encertat per a la seva filla Cueta. Seria un marit d'actitud recta i tradicional, que fermaria curt la seva muller. Allò seria un autèntic matrimoni de pagès, va pensar el Pare ratolí, que ja es veia la filla ben casada. Però la Cueta no estava gens il·lusionada i es va mirar el Ronsal amb agúnia. Amb aquella corda hauria de lligar-se per tota la vida?

—Escolti'm, senyor Ronsal, vostè és poderós? —va preguntar la Cueta, amb un fil de veu, perquè estava molt trista.

El Ronsal abans de respondre va posar-se a zigzaguejar, com si fos la serp d'un encantador indi. Després va acompanyar els seus moviments vincladissos amb aquesta cançó:

Cançó d'en Ronsal

No cal que em presenti, jo sóc en Ronsal,
de totes les cordes, el més colossal.

M'allargo, m'enrotllo, pro no sóc pesat.
Em penjo del ganxo i també del terrat.

De lligar lligo molt, perquè sóc resistent.
Totes m'admiren, tinc molt de talent.

A estones em tenso perquè sóc geniüt,
pro de mi no s'escapa ni la filla mamut.

Si cal dono corda, això és l'art de lligar,
faig l'ullet i m'estrenyo, si és moment de serrar.

Digue'm sima, ramal... frenell, cabeçó.
De totes les cordes jo sóc el millor.

Per un cop el Pare ratolí s'havia posat nerviós amb tota aquella sèrie de moviments sinuosos d'en Ronsal i la veritat és que el va trobar un pet presumit. Per això li va etzibar en un to una mica agre:

–D'acord, ja ho hem sentit, senyor Ronsal: vostè és el millor de totes les cordes. Però aquesta no és la qüestió. El que volem saber és si vostè és l'ésser més poderós de la Terra.

–Bé, el cert és que n'hi ha un més poderós que jo –va dir en Ronsal, mentre queia a terra tot entortolligat i una mica afligit–. El ratolí Magí, de nit o quan li plau, em rosega, i a força de rosegar i rosegar, vindrà un dia que em trencarà i jo ja no seré en Ronsal, el rei de les cordes, sinó dos caps de corda sense solta ni volta. La mainada m'arrossegirà per terra i em farà servir per als seus jocs i malifetes.

Aquelles paraules d'en Ronsal van fer tan contenta la Cueta que es va ajupir i va dir-li a cau d'orella:

–Gràcies, senyor Ronsal, gràcies per haver dit la veritat! T'estaré agraïda tota la meua vida.

El Ratolí Magí, que havia seguit tots els esdeveniments des d'una distància prudencial, ara es va apropar al grup, perquè va pensar que havia arribat el seu moment de glòria. La Mare i el Pare ratolins se'l van mirar amb més bons ulls.

–Potser sí que és un bon partit per a la nostra estimadíssima Cueta –va comentar el Pare Ratolí.

–Al capdavant hem d'admetre que és més poderós que en Ronsal, que l'Ase, que el Marge, que el Vent, que el Núvol de Pluja, que el mateix Sol...

–Papes, ja us ho deia jo que el meu Magí és l'ésser més meravellós del món!

Aleshores el Pare ratolí i la Mare ratolina es van adonar d'una cosa que els va fer molt feliços: el pelatge de la seva filla tornava a tenir el llustre exquisit de sempre i la seva llarga i fina cua era un cop més d'aquell color rosa pàl·lid que havia estat sempre l'orgull de la família.

Amb gran cerimònia, el Pare ratolí va encaixar la pota del Ratolí Magí i li va dir, en to solemne:

–Jove, com que veig que ets coratjós i decidit, et concedeixo la pota de la meua filla Cueta. Així mateix us desitjo a tots dos la més gran felicitat del món.

Tots van ser alegrois per part dels joves ratolins, per fi es podrien estimar sense cap trava! De seguida es van encetar els preparatius per al gran casament de la Cueta i el Magí. Naturalment entre els convidats al casori no hi van faltar ni el Sol, ni el Núvol de Pluja, ni el Vent, ni el Marge, ni l'Ase, ni en Ronsal... La festa va durar fins a la matinada i quan ja s'acabava la nit, el Sol, que anava mig trompa i estava retut de tan ballar amb la Pluja, va dir:

–És hora que m'afanyi i em situï a l'horitzó. He de començar un nou dia.

Però tots els altres convidats van dir-li que s'esperés un moment, que no podia marxar així, sense regals per als nuvis. I a més, abans havien de cantar una cançó d'enhorabona.

–D'acord –va dir el Sol–. Però que sigui una cançó curteteta, eh?, perquè ja sabeu que el dia no pot arrencar sense mi.

Aleshores tots els elements del camp i del cel van fer rotllana i els dos nuvis es van plantar al bell mig. Radiants de felicitat van escoltar aquella cançó que els hi dedicaven.

Cançó dels nuvis

S'acaba la festa, Cueta i Magí.
Aneu a fer nones, aneu a dormir.

Com a present us dono la llum benaurada
perquè sóc el Sol, l'astre de la claror daurada.

S'acaba la festa, Cueta i Magí.
Aneu a fer nones, aneu a dormir.

Doncs jo de plugeta i plugim us ompliré la casa.
Sóc un núvol, ja ho sé, pro com aixeta sóc massa.

S'acaba la festa, Cueta i Magí.
Aneu a fer nones, aneu a dormir.

Vendavals us ofereixo, a tort i a dret, a llevant i a ponent.
Si esteneu la roba, aquí teniu un bon vent i un pet d'aire corrent.

S'acaba la festa, Cueta i Magí.
Aneu a fer nones, aneu a dormir.

Si rocs i pedretes us calen, podeu comptar sempre amb mi
perquè sóc un bon marge, sóc jo el que delimito el camí.

S'acaba la festa, Cueta i Magí.
Aneu a fer nones, aneu a dormir.

Simfonies i serenates de brams seran el meu regal.
Soc un bon intèrpret, un gran músic, un ase com cal.

S'acaba la festa, Cueta i Magí.
Aneu a fer nones, aneu a dormir.

Estimats amics, ara ja esteu lligat, però una corda va bé,
per aferrar el formatge, jo, en Ronsal és el que us donaré.

S'acaba la festa, Cueta i Magí.
Aneu a fer nones, aneu a dormir.